

Slovenija >

"Družbena omrežja omejujejo vsebine, povezane z reproduktivnimi pravicami in feminizmom"

V Sloveniji 78 odstotkov žensk meni, da imajo doma enak položaj kot moški

7. marec 2025 ob 13.28 • Zadnji poseg: 7. marec 2025 ob 13.39 • MMC RTV SLO, STA

La. Da.

Organizacije in posameznice, ki se ukvarjajo z vprašanjem žensk, pred 8. marcem poudarjajo nujnost prizadevanj za enak položaj in enake pravice žensk. Opozarjajo na pomen pravice do splava in na nujnost kritičnega premisleka o družbenih normah.

Raziskavo je v začetku leta izvedlo mednarodno raziskovalno združenje WIN v sodelovanju z Inštitutom Mediana, so sporočili s tega inštituta. Foto: Pixabay

Inštitut 8. marec je pred mednarodnim dnevom žensk opozoril, da silovitost napadov na ženske izjemno raste. "Algoritmi družbenih omrežij omejujejo vsebine, povezane z reproduktivnimi pravicami in feminizmom. Nemogoče je spregledati, da je govor o prepovedi splava postal nekaj normalnega, čeprav splav podpira večina ljudi," je izpostavila direktorica inštituta **Nika Kovač**. Pri tem je spomnila, da bodo v okviru kampanje za varen in dostopen splav v Evropi My Voice, My Choice, ki je postala gibanje vseh držav EU, tudi ob letošnjem mednarodnem dnevu žensk zbirali podpise.

<https://www.rtvlo.si/slovenija/druzbeno-omrezja-o...>

2 / 3

Na **filozofski fakulteti** v Ljubljani so v četrtek že peto leto zapored odprli dneve enakosti spolov, ki bodo potekali ves marec. Po besedah **Milice Antić Gaber** z oddelka za sociologijo se študiji spola in feministična teorija že od svojega nastanka soočajo z odporom. Vzrok zanj vidi v tem, da študije spolov niso zgolj akademska razprava, ampak omogočajo kritičen premislek o družbenih normah.

Zavod Nefiks pa je pred 8. marcem na podlagi raziskave, ki so jo lani izvedli v sodelovanju s švedsko mrežo KEKS, izpostavil, da prostočasne dejavnosti deklet, kot so poslušanje glasbe, gledanje filmov in druženje s prijatelji, lahko pomembno vplivajo na razvoj digitalnih in komunikacijskih kompetenc.

Oglasili so se tudi iz vrst političnih strank. Ženski forum SD Maribor je ob mednarodnem dnevu postavil več zahtev, med njimi enako plačilo za enako delo in dostopnost kakovostnih storitev javnega zdravstva. "*Skupaj za mir in pravičnost, skupaj za enakost in solidarnost!*" so sklenili svoj poziv.

Unicef: Na globalni ravni še vedno 122 milijonov deklet ne obiskuje šole

Sklad Združenih narodov za otroke (Unicef) v svojem poročilu ugotavlja, da je v Južni Aziji pri dekletih, starih od 15 do 19 let, trikrat večja verjetnost kot pri fantih, da se ne bodo šolale, zaposlovale ali usposabljale, so zapisali v Slovenski fundaciji za Unicef.

Skoraj štiri od desetih deklet po svetu ne dokončajo višjega srednjega izobraževanja, pri čemer imajo dekleta iz revnih podeželskih okolij in marginaliziranih skupnosti še manjše možnosti za zaključek šolanja. Čeprav se je število nepismenih deklet v zadnjih treh desetletjih skoraj prepolovilo, jih danes še vedno skoraj 50 milijonov ni sposobnih prebrati ali zapisati preproste povedi. Devet od desetih deklet v državah z nizkimi dohodki pa nima dostopa do interneta, medtem ko je za fante dvakrat večja verjetnost, da imajo ta dostop.

V državah, kot sta Burkina Faso in Liberija, se je delež deklic, ki so jim pohabili spolne organe, v zadnjih 30 letih prepolovil. Vendar bi moralo biti na globalni ravni upadanje te škodljive prakse 27-krat hitrejše, če naj bi jo izkoreninili do leta 2030.

Tudi verjetnost, da se bodo dekleta poročila pred 18. letom, je danes v primerjavi z obdobjem pred 25 leti manjša. Kljub temu pa se ena od petih deklet po vsem svetu še vedno poroči v otroštvu. Največji napredek pri izkoreninjenju otroških porok je bil dosežen v Južni Aziji, medtem ko v Latinski Ameriki in na Karibih v zadnjih 25 letih ni bilo opaznega napredka.

Na globalni ravni se je število deklet v starosti od 15 do 19 let, ki rodijo, v zadnjih 30 letih skoraj prepolovilo. Kljub temu pa naj bi jih letos rodilo skoraj 12 milijonov, še izhaja iz poročila.

V Sloveniji 78 odstotkov žensk meni, da imajo doma enak položaj kot moški

V Sloveniji 78 odstotkov žensk meni, da imajo doma enak položaj kot moški. Med moškimi ta delež znaša 83 odstotkov. Da je enak položaj dosežen v politiki, meni 42 odstotkov žensk in 58 odstotkov moških. Glede na raziskavo globalno le 65 odstotkov žensk meni, da je doma dosežen enak položaj. Na Hrvaškem ta delež znaša nekaj pod 60 odstotkov, v Srbiji pa nekaj pod 70 odstotkov.

Da je enak položaj dosežen v politiki, globalno meni 46 odstotkov žensk, na Hrvaškem nekaj nad 30 odstotkov, v Srbiji pa nekaj pod 60 odstotkov. Da je enak položaj dosežen pri zaposlovanju in karieri, pa tudi globalno tako kot v Sloveniji meni 55 odstotkov žensk. Na Hrvaškem ta delež znaša nekaj pod 40 odstotkov, v Srbiji pa nekaj nad 60 odstotkov.

Ne nazadnje so v raziskavi spraševali o opravljanju domačega dela. V Sloveniji je največji razkorak pri prevzemanju skrbi za pranje perila, pomivanje posode, kuhanje in pospravljanje po hiši. Moški po drugi strani v večji meri prevzemajo skrb le za odnašanje smeti, ženskam pa se povsem približajo tudi pri nakupovanju živil, skrbi za otroke in hišne ljubljence.

Fizično nasilje in spolno nadlegovanje

Na področju fizičnega ali psihičnega nasilja globalno letos prvič ugotavljajo trend zmanjševanja deleža žensk, ki so žrtve fizičnega ali psihičnega nasilja. Do zdaj je bil delež najnižji leta 2019, ko je znašal 16 odstotkov. Tokrat znaša še dve odstotni točki manj. V Sloveniji delež žensk, ki so žrtve fizičnega ali psihičnega nasilja, znaša 13 odstotkov, v Evropi 12 odstotkov, na Hrvaškem in v Srbiji pa po 15 odstotkov.

Tudi na področju spolnega nadlegovanja ponekod ugotavljajo izboljšanje. V Sloveniji je bilo žrtev spolnega nadlegovanja dva odstotka žensk, kar je polovico manj kot v preteklem letu. Globalno je bilo sedem odstotkov žensk žrtev spolnega nadlegovanja, kar pa je tri odstotne točke manj kot v preteklem letu. V Evropi je bilo žrtev šest odstotkov, na Hrvaškem dva in v Srbiji štiri odstotke.

Ne nazadnje so v raziskavi spraševali o opravljanju domačega dela. V Sloveniji je največji razkorak pri prevzemanju skrbi za pranje perila, pomivanje posode, kuhanje in pospravljanje po hiši. Moški po drugi strani v večji meri prevzemajo skrb le za odnašanje smeti, ženskam pa se povsem približajo tudi pri nakupovanju živil, skrbi za otroke in hišne ljubljence.

Raziskava je med decembrom 2024 in januarjem potekala v 39 državah sveta. Gre za longitudinalno raziskavo, ki se v podobni obliki izvaja že od leta 2019. Skupaj je v njej sodelovalo 34.945 ljudi.

V Sloveniji je raziskavo preko spletnega panela izvedel Inštitut Mediana med 17. in 21. januarjem na reprezentativnem vzorcu 700 polnoletnih prebivalcev.